

ОТ ИСТОРИЧЕСКА ДОСТОВЕРНОСТ КЪМ РЕВОЛЮЦИОНЕН СИНТЕЗ РАЗВИТИЕТО НА МАКЕДОНСКИТЕ РЕВОЛЮЦИОННИ ПЕСНИ

Д-к Ленке Чикхей, Будапеща

Подобна възможност да се проследи в хронологичен аспект развитието на народните песни е нуикална. От една страна се смята, че с веднъж записан и публикуван текст, народната песен губи възможността за по-нататъшно развитие, от друга, че сега е моментът за едно финално фиксиране на песенната форма с помощта на по-модерните средства за масова комуникация. Песента се изпълнява в сегашния ѝ вариант и понеже средствата за разпространението ѝ са достатъчно много - можем да я чуем по радиото, по телевизията, записана на касета или компактдиск - тази чудесна и бърза популяризация свежда до минимум възможностите ѝ за промяна.

За щастие благодарение на повече от 60-годишния труд на Коста Църнушанов разполагаме с автентични текстове на песни, които са живи и днес. Книгата му "Български народни песни от Македония" (издателство "Музика", София, 1989 г.) представлява разширен вид на сборника му от 1956 година, издание на Етнографския институт при БАН. Това второ издание има един съвсем малък тираж, едва 400 + 45 броя, който според мен е достатъчно скромен, въпреки че в предговора си авторът благородно заявява, че това издание с български народни песни от "географската област Македония" няма за цел да бъде обнародвано, а само да "съхрани възможно повече от българската песенна съкровищница". Всъщност тази книга е плод на една тъга, на носталгията по тогавашната, негова Македония, за която спомен пазят само песните. Някои от тях са записани, както отбелязва авторът "в последния момент". "Техните последни певци един след друг ни напускат завинаги. Но поне се съхрани част от тяхната душа".

Работата на Коста Църнушанов може да се оцени с една дума - прецизност. Съставителят полага особено старание